

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. No 31.

Sjette Sessions anden Samling.

17de Møde.

Lovetagen den 27de Januar.

(Fortsf.)

C. C. Møller (fortsf.): Desuden har den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds idag oplyst, at der er enkelte Communer, hvor der er en stor Smøbekommen for at faae en Realunderviisning i de lærde Skoler; ja, hvor man endogfaa er villig til at udrede det Halve. Det kunde være godt at forhøre, hvorvidt man paa de forskjellige Steder, i Randers, Horsens og Ribe, vil komme det lærde Skolevæsen imøde og bidrage til de nye Skolebygningers Opførelse, hvorvidt man i Haab om, at ders ved vil opnaaes en hensigtsvarende Realunderviisning, ogsaa vil tage Deel i Beføstningerne ved Opførelsen deraf. Den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har roest Ribe for dens Befødenhed. Jeg har slet ikke Noget derimod, men Ribe har slet ikke været truet; der har slet ikke været Tale om, at Ribe Skole skulde nedlægges, og naar han derfor roser Ribe for dens Befødenhed, saa maa jeg rose Horsens for de Opførelser, den har været villig til at gjøre, for den Smøbekommen, den har vist, idet Kirketaxen vilde udbetale 3,000 Rdlr. og Kæmnerkassen 2,000 Rdlr., og idet der endogfaa af Beboerne, saavel i Horsens som i Omegnen, er sammenstødt et Beløb af 2,677 Rdlr. Altsaa have der saaledes et Fond, som med paaløbende Renter andrager over 9,000 Rdlr. Naar altsaa Ribe roses for dens Befødenhed, vil jeg rose Horsens for dens Opførelse, for dens villige Smøbekommen med Hensyn til nye Skolebygningers Opførelse. Hvad navnlig Randers Skole

angaaer, vil jeg have megen Betænkelse ved at anbefale en ny Skolebygningens Opførelse, ikke alene iaar, men ogsaa for det Første. Vel har den ærede Cultusminister oplyst, at Skolen maatte leie Bærelser, og at disse vare opslugte til October næste Aar; men jeg er ganske vis paa, at Communen vil komme ham imøde og være villig til i Fremtiden at indrømme Bærelser, saaledes at Underviisningen ogsaa der vil kunne drives i Fremtiden som hidtil. Skolebygningen kan da ikke være saa daarlig, siden den er vurderet til 7,000 Rdlr., næsten samme Pris som Koldings nye Skole. Der kunde vel være Spørgsmaal, om denne Skole ikke skulde henlægges til en af de vestlige Byer, og der er her idag nævnt Thisted; jeg vil nævne en anden By, Ringkjøbing; thi paa hele Vestkysten af Jylland er der ingen lærd Skole med Undtagelse af Ribe, som ligger nede i det Slesvigste, og altsaa kunde Billighed tale for, at denne Skole blev forflyttet. Man vil deraf see, at det ingenlunde er min Mening, at Jylland skulde miste nogen af sine lærde Skoler, skjøndt Jylland i saa Henseende forholdsvis er stillet gunstigere end Fyen; thi medens Fyen, som tæller 200,000 Indvaanere, kun har een lærd Skole, saa har Jylland, hvis Regjeringens Forslag om Kolding Skoles Nedlæggelse antages, paa 600,000 Indvaanere 6 lærde Skoler, men Forholdet stiller sig imidlertid kun lidet gunstigere end f. Ex. i Slesvig, hvor der paa 360,000 Indvaanere gives 3 lærde Skoler, ikke at tale om Holsteen, hvor der paa 480,000 er 5 lærde Skoler. Jeg skal langtfra tilraade, at man nedlægger flere lærde Skoler, end her er bragt i Forslag for Jylland; thi jeg erkjender, at uagtet Forholdet stiller sig gunstigere imellem Skolernes Antal og Befolk-